

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

naar de knipperreflex kijken maar ook naar de effecten in andere spieren. Eerst werd experimenteel vastgesteld bij gezonde kinderen dat de meting over meerdere spieren een beter beeld geeft dan de knipperreflex. Vervolgens werd vastgesteld dat in een groep kinderen met angststoornissen er wel verschillen werden gevonden met gezonde kinderen op de schrikreflex en niet op de knipperreflex. Na behandeling is er een vermindering te zien bij kinderen die goed gereageerd hadden op de behandeling, niet bij de kinderen waar de behandeling niet effectief was geweest. Bij kinderen met functionele buikklachten, die ook vaak een angststoornis als comorbide probleem hebben, werd ook een versterkte schrikreactie gemeten, hetgeen wijst op een verhoogde overgevoeligheid van het hele zenuwstelsel. Kortom, meting van de schrikreflex over meerdere spieren lijkt zinvol, de knipperreflex niet.

Biological determinants of amygdala functioning.

Guido van Wingen

Radboud Universiteit Nijmegen, 2009

123 pagina's

De amygdala zijn van belang voor onze emoties en spelen daarom in vrijwel al onze gedragingen een rol. Maar er zijn grote individuele verschillen in de activiteit in de amygdala te vinden en de vraag is of dat nu aan *trait*-kenmerken te relateren is of aan *state*-kenmerken. Om een antwoord hierop te kunnen geven heeft Van Wingen gekeken naar genetische (BDNF-gen) en hormonale (progesteron in de menstruele cyclus) factoren bij gezonde proefpersonen. Bij mannen met het risicoallel van het BDNF-gen bleken de amygdala minder efficiënt emotioneel geladen plaatjes te verwerken voor geheugenopslag. Bij een lage toegediende dosis progesteron bleken vrouwen een verhoogde activiteit te vertonen in de amygdala, maar bij een hoge dosis was de activiteit verminderd, wat zorgde voor een vermindering van het geheugen.

Daarnaast bestudeerde hij depressieve personen, die deels in een depressieve periode zaten en deels net hersteld waren. Het bleek dat de amygdala harder moesten werken tijdens een geheugentaak bij de patiënten die in een depressieve periode zaten, maar dat na herstel de verschillen verdwenen waren. Een *state*-effect dus.

Aging and cognitive control.

Mark Dekker

Rijksuniversiteit Groningen, 2009

159 pagina's

In het proefschrift worden drie studies beschreven die proberen uit te zoeken of cognitieve achteruitgang bij veroudering nu te wijten is aan een algemene vertraging in informatieverwerking of dat er sprake is van uitval van specifieke cognitieve processen. In een eerste studie worden verschillende prospectiefgeheugentaken gebruikt. Een groep proefpersonen bleek niet in staat om bepaalde taken goed uit te voeren: het waren allemaal ouderen en er was geen relatie met snelheidstaken: een specifiek defect derhalve. Vervolgens is gekeken naar verschillende soorten switch-kosten. Op verschillende maten werden geen specifieke effecten gevonden, maar door de residuele switch-kosten op een meer gedetailleerde manier te analyseren konden wel specifieke verouderingseffecten aangetoond worden. Het zou wijzen op een specifiek probleem met het ophalen van taakgerelateerde informatie uit het langetermijngeheugen. Ten slotte is op een meer globale manier – meer een batterijbenadering – gekeken naar snelheid en controleprocessen. Uit *structural equation modeling*-analyses bleek dat de data het best verklaard konden worden door een effect van veroudering op de executieve processen (en dus niet via de snelheid). Dat in het verleden snelheidsmaten wel zo relevant leken, komt doordat vaak niet met zuivere snelheidsmaten is gewerkt, maar met tests waarin toch ook enige controle werd gevraagd. Tot slot merkt Dekker op dat er sprake is van een grote heterogeniteit bij de ouderen: sommige kunnen nog mee met de jongeren, andere presteren duidelijk minder.